

2022-03-31
FTR 108
Utgåva 11

Byggnadsklassificering

Försäkringsförbundets tekniska rekommendation FTR 108

Syftet med denna rekommendation är att skapa ett gemensamt ramverk för klassificering och beskrivning av byggnadsdelar som används av försäkringsbolagen för bedömning av byggnaders brandtekniska klass.

Denna rekommendation är endast av vägledande karaktär. Inga hinder föreligger för försäkringsgivare och försäkringstagare att avtala om andra villkor.

Innehåll

1	Klassificering av byggnadsdelar	2
1.1	Definitioner och förtydliganden	2
1.1.1	Definitioner	2
1.1.2	Dokumentation	2
1.1.3	Förtydliganden	3
1.2	Klassificerade byggnadsdelar	5
1.2.1	Stomme	5
1.2.2	Ytterväggar	6
1.2.3	Tak.....	7
1.2.4	Mellanbjälklag	8
2	Byggnadsklasstabell	9
3	Blankett för byggnadsdelsbeskrivning	10

1 Klassificering av byggnadsdelar

1.1 Definitioner och förtydliganden

Försäkringsbolagen delar in byggnader i brandtekniska klasser utifrån bedömt brandmotstånd. Som underlag för indelningen behöver följande olika byggnadsdelar beskrivas:

- Stomme
- Ytterväggar
- Tak
- Eventuella mellanbjälklag

1.1.1 Definitioner

Stomme (S)	Bärande väggar, pelare, stolpar, balkar, reglar, takstolar och takbågar.
Ytterväggar (V)	Väggar som omsluter byggnad med undantag för i väggen ingående pelare, stolpar, balkar och reglar.
Tak (T)	Skiva eller skivkonstruktion (inkl eventuella åsar) ovan översta våningen eller användbar vind, som vilar på stomme. Innertak i översta våningen räknas till tak när vinden är oanvändbar.
Mellanbjälklag (M)	Våningsavskiljande konstruktion som bärs upp av byggnadens stomme. Som våning behandlas här även användbar vind eller källare.

1.1.2 Dokumentation

Byggnadsdelar ska beskrivas på ett av följande två sätt:

1. Redogörelse genom fördefinierade konstruktionstyper enligt avsnitt 1.2.3 – 1.2.7. Vid beskrivning ska konstruktionstypen anges fullständigt, t ex "V2:1 - Fasadtegel (1/2-sten) / Mineralull / Gipsskiva".
2. Fullständig redogörelse för samtliga ingående material:
 - Stomme: Beskrivs avseende material
 - Ytterväggar: Beskrivs avseende material med början från utsidan
 - Tak: Beskrivs avseende material med början från utsidan.

- Mellanbjälklag: Antal mellanbjälklag och konstruktion av dessa beskrivna uppifrån

Om aktuell konstruktionstyp inte återfinns bland exempel i avsnitt 1.2.4 - 1.2.7 ska fullständig redogörelse enligt punkt 2 användas.

Vid beskrivning av olika byggnadsdelar i samma byggnad får man vid behov tillämpa en kombination av metoderna ovan.

Vid beskrivning enligt punkt 2 ovan bör eventuella certifieringar avseende brandmotstånd och brandspridning för konstruktionen redovisas.

1.1.3 Förtydliganden

Användbar vind	Vind som kan användas för eller inredas till bostad, vindskontor, arbets- eller lagerlokal.
Brandteknisk klass EI 60	Byggnadsdel som vid brand upprätt-håller sin avskiljande och isolerande funktion i minst 60 minuter.
Brandteknisk klass R 60	Byggnadsdel som vid brand upprätt-håller sin bärande funktion i minst 60 minuter.
Cellplast	Värmeisoleringsmaterial av mer eller mindre brännbara komponenter, t ex EPS (expanderad polystyren, t ex Frigolit), PUR (polyuretan) eller PIR (polyisocyanurat).
Fasadtegel	Del av icke homogen tegelvägg, som inte är bärande utan endast utgör beklädnad.
Limträstomme	Vanligtvis 45 mm tjocka lameller av konstruktionsvirke, som limmats samman till grövre dimension.
Mineralull	Värmeisoleringsmaterial av obrännbara komponenter, t ex glas- eller stenuull.
Cellulosafiber	Värmeisoleringsmaterial av brännbara komponenter, till exempel sönderrivet returpapper
Plåt	Stål-, aluminium-, zink- och kopparplåt.
Stålförband	T ex dragstag, leder och upplagsbeslag.
Takpapp	Med takpapp jämföras andra tak-täckningsmaterial t ex gummiduk.

Gröna tak	Ytskikt bestående av växtlighet. Utförande och egenskaper bedöms från fall till fall när det gäller byggnadsdelsklassificering. Redovisa enligt 1.1.2 punkt 2.
Träfiberskiva	Brännbar porös eller hård skiva av träfiber eller träspån, t ex Spånskiva, Masonit, Plywood, Treetex, Asfaboard och MDF (Medium Density Fibreboard).
Trällsplatta	Skiva av cementbunden träull.
Tändskyddande beklädnad	beklädnad, som under minst 10 minuter hindrar bakomliggande materials antändning, t ex gipsskiva. I boverkets byggregler anges Tändskyddande beklädnad med klassen K ₂ 10/B-s1,d0.
Fibercementskiva	Cementbunden byggskiva (tex Minerit). Används i fasader, tak, mellanväggar och som tändskyddande beklädnad.
Wellit	Asfaltimpregnerad wellpapp. Användes förr som isoleringsmaterial i främst kyl- och frysrum.
Materialslag	Då i förteckningen anges visst materialslag, t ex Plåt, avses byggnadsdel bestående enbart av detta material. Om byggnadsdelen består av t ex Plåt med isolering ska detta utförande uppsökas i förteckningen. Det får alltså inte utan vidare jämföras med enbart Plåt.
Hybridkonstruktion, huvudregel*	Byggnadsdel som utgörs av flera materialslag anses bestå av det mot brand minst motståndskraftiga materialslaget.

*Hybridkonstruktion, undantag från huvudregel:

- görs om invändig beklädnad av lägre brandmotstånd ingår i yttervägg, tak eller mellanbjälklag huvudsakligen bestående av sten eller betong. Utgör stenen eller betongen beklädnad klassificeras byggnadsdelen enligt huvudregeln.

- görs om regler och åsar av lägre brandmotstånd än konstruktionen i övrigt ingår i yttervägg eller tak. Med regler och åsar avses här sådana regler vid vilka beklädnad fästes.
- Plastfolie med tjocklek på högst 0,20 mm påverkar inte byggnadsdelens klassificering.
- görs om byggnadsdelen avser yttervägg i korsvirkeshus, som här jämföras med yttervägg i hus av sten.
- görs om plastskiva för ljusinsläpp ingår i byggnadsdelen och skivans höjd är mindre än 1/3 av vägghöjden, dock högst 1,5 m. för gavelspetsar och balkonger.
- görs om del av yttervägg och/eller tak av mindre motståndskraftigt material som är sammanlagt högst 10 % av golv-/väggytan i byggnaden förekommer.

1.2 Klassificerade byggnadsdelar

1.2.1 Stomme

Med stomme avses bärande väggar, pelare, stolpar, balkar, regler, takstolar och takbågar.

- S1** Stommen bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen och står emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras.
- :1 Sten- eller betongstomme.
 - :2 Stålstomme i lägst brandteknisk klass R 60.
 - :3 Limträstomme i lägst brandteknisk klass R 60. Eller med bredden minst 140 mm och höjden minst 405 mm Stålförband ska vara skyddade i lägst brandteknisk klass EI 60.
- S2** Stommen bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen Och står inte emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras. Förekommer minst 3 mellanbjälklag av sten eller betong, d v s M1:1, klassificeras stommen som S1
- :1 Stålstomme som inte uppfyller lägst brandteknisk klass R 60.
 - :2 Limträstomme med Bredden minst 140 mm och höjden minst 405 samt utan krav på brandtekniskt skydd av stålförband.
- S3** Stommen bidrar till brandbelastningen och står inte emot brand i 60 minuter utan att deformeras alternativt består av okänt material. Förekommer minst 3 mellanbjälklag av sten eller betong, d v s M1:1, klassificeras stommen som S1

- :1 Trästomme. Limträstomme om inte uppfyller kraven enligt S1 eller S2
- :2 Annat material i lägre brandteknisk klass än R60.
- :3 Okänt material.

1.2.2 Ytterväggar

Med ytterväggar avses väggar som omsluter byggnad med undantag för i vägg ingående pelare, stolpar, balkar och reglar.

Ytterväggar beskrivna utifrån:

V1 Ytterväggar bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen och står våningsvis emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras,

- :1 Sten- eller betong.
- :2 Plåt alternativt Puts / Mineralull / Sten eller betong.
- :3 Prefabricerade betongelement med isolering av cellplast som är helt ingjuten i betong alternativt där cellplasten skyddas av brandbarriär i elementets kanter.

V2 Ytterväggar bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen men står inte emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras

- :1 Fasadtegel (1/2-sten) / Mineralull / Gipsskiva.
- :2 Plåt / Mineralull / Plåt. (Istället för Plåt godtas tändskyddande beklädnad).
- :3 Plåt / Gipsskiva / Mineralull / Trällsplatta.
- :4 Plåt / Mineralull.
- :5 Plåt / Trällsplatta.
- :6 Plåt.
- :7 Glas.
- :8 Yttervägg saknas.

V3 Ytterväggar bidrar till brandbelastningen eller består av okänt material.

- :1 Trä.
- :2 Fasadtegel (1/2-sten) / Träfiberskiva / Mineralull /Gipsskiva.
- :3 Tändskyddande beklädnad / Brännbart material / Tändskyddande beklädnad.
- :4 Plåt / Brännbar skiva / Mineralull /Gipsskiva.
- :5 Plåt / Cellplast / Trällsplatta.*
- :6 Plåt / Cellplast / Plåt.*
- :7 Plåt / Kork / Plåt.
- :8 Plåt / Träfiberskiva / Wellit / Gipsskiva.
- :9 Plåt / Träpanel.
- :10 Plast.

:11	Plastduk (t ex i plasthall).
:12	Puts / Cellplast / Mineralull / Gipsskiva.*
:13	Fasadtegel / Fibercementskiva / Cellulosafiber / Gipsskiva
:14	Tilläggsisolering med cellplast*
:15	Brännbar beklädnad / Sten eller betong.
:16	Puts / Cellplast / Sten eller betong*
:17	Betong/Cellplast/Sten eller betong som inte utgörs av prefabricerat element
:18	Okänt material.

1.2.3 Tak

Med tak avses befintlig skiva eller skivkonstruktion (inkl eventuella åsar) ovan översta våningen eller användbar vind, som vilar på stomme. Innertak i översta våningen räknas till tak när vinden är oanvändbar.

Ovan tak av sten eller betong får finnas vattentak, som inte är av sten eller betong, utan att detta påverkar byggnadsdelsklassen. Eventuella öppningar i sten- eller betongtaket ska vara skyddade av brandlucka (branddörr). Utrymmet mellan de två taken ska vara oanvändbart.

Tak beskrivet utifrån:

T1 Tak bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen och står emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras.

:1	Takpapp / Sten- eller betong.
:2	Takpapp / Mineralull / Sten eller betong.

T2 Tak bidrar inte, eller endast i mindre omfattning, till brandbelastningen men står inte emot brand i minst 60 minuter utan att deformeras.

:1	Plåt / Mineralull / Plåt eller tändskyddande beklädnad.
:2	Plåt / Mineralull.
:3	Plåt.
:4	Takpapp / Mineralull / Plåt.
:5	Takpapp / Trällsplatta / Plåt.
:6	Takpapp / Cellplast / Sten eller betong*.
:7	Glas.

T3 Tak bidrar till brandbelastningen och uppfyller inte brandteknisk klass R60 eller består av okänt material.

:1	Tegel / Trä.
:2	Plåt / Trä.
:3	Plåt / Cellplast / Plåt*.
:4	Takpapp / Trä.
:5	Takpapp / Cellplast / Asfaltimpregnerad träfiberskiva/ Plåt*.
:6	Takpapp / Cellplast / Plåt*.

:7	Takpapp / Cellplast i kombination med kork / Plåt*.
:8	Takpapp / Cellplast i kombination med mineralull / Plåt*.
:9	Takpapp / Cellplast i kombination med träullsplatta / Mineralull / Plåt*.
:10	Takpapp / Cellplast i kombination med träullsplatta / plåt*.
:11	Takpapp / Kork / Plåt.
:12	Takpapp / Träullsplatta / Cellplast/ Träullsplatta i klass EI 60*.
:13	Plast
:14	Plastduk (t ex i plasthall).
:15	Okänt material.

1.2.4 Mellanbjälklag

Med mellanbjälklag avses konstruktion mellan två våningar, som vilar på väggar eller stomme av balkar eller pelare. Som våning behandlas här även användbar vind eller källare.

Vid bestämning av antalet mellanbjälklag ska eventuellt mellanbjälklag över källare inte medräknas.

Konstruktion mindre än 1 000 m² och som upptar högst 25 % av ifrågavarande våningsyta (Entresolplan), räknas inte som mellanbjälklag. Annan konstruktion bedöms från fall till fall, men förbättrar aldrig byggnadsdelklassen.

M0	:1	Mellanbjälklag saknas.
M1	:1	Sten eller betong och minst 3 mellanbjälklag.
M2	:1	Sten eller betong och 1-2 mellanbjälklag.
M3	:1	Trä.
	:2	Okänt material.

2 Byggnadsklasstabell

		S1		
		T1	T2	T3
V1	M0	1	1	2
	M1	1	1	1
	M2	1	1	1
	M3	1	1	2

		S2		
		T1	T2	T3
V1	M0	1	2	2
	M1			
	M2	1	2	2
	M3	2	2	2

		S3		
		T1	T2	T3
V1	M0	2	2	2
	M1			
	M2	2	2	2
	M3	2	2	2

		S1		
		T1	T2	T3
V2	M0	1	1	2
	M1	1	1	1
	M2	1	2	2
	M3	1	2	2

		S2		
		T1	T2	T3
V2	M0	2	2	2
	M1			
	M2	2	2	2
	M3	2	2	2

		S3		
		T1	T2	T3
V2	M0	2	2	2
	M1			
	M2	2	2	3
	M3	2	2	3

		S1		
		T1	T2	T3
V3	M0	2	2	2
	M1	2	2	2
	M2	2	2	2
	M3	2	2	2

		S2		
		T1	T2	T3
V3	M0	2	2	3
	M1			
	M2	2	2	3
	M3	2	2	3

		S3		
		T1	T2	T3
V3	M0	2	3	3
	M1			
	M2	2	3	3
	M3	3	3	3

= Stommen klassas som S1

3 Blankett för byggnadsdelsbeskrivning

	Namn	Organisationsnummer
Kund	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Belägenhet och beteckning

Kommun och ort

Fastighetsbeteckning

Byggnadsbeteckning / -benämning

Byggnadsdel	Beskrivning enligt avsnitt 1.1.2
Stomme	<input type="text"/>
Ytterväggar	<input type="text"/>
Tak	<input type="text"/>
Mellanbjälklag	<input type="text"/>

Beskrivning upprättad

Namn och datum

Noteringar